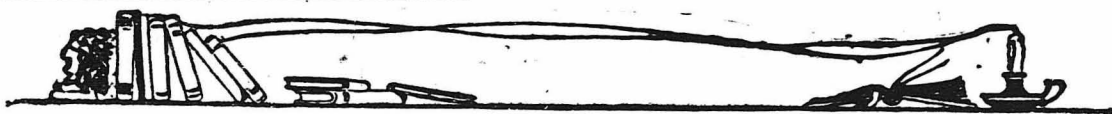

ΑΠΟ ΓΑΛΑΤΑΣ ΜΕΓΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ

Ο ΓΛΥΠΤΗΣ ΤΣΑΝΤΡΕΪ

Από πρωτάς και κορυφαίης γαλατίας, μέγας και ξεδεξής γλύπτης. Δέκα χρόνων παιδί στους δρόμους. Πίσω από τήν γαίθερον τού γαλατιόδινου. Τό διώξιμό του. Ήως έγινε λεπτεργρός. Στε Λονδίνο. Οι άξιόβες του και οι περιπέτειά του. Τά πρώτα του έργα. Ένδεξες πλέον και πλεούσιος. Τό άριστο έργονμά του. Η διαθήκη του.

Είνα γνωστόν βέβαια ότι πολλοί άνθρωποι, πολλοί μεγάλοι άνθρωποι, έγιναν ένδοξοι και άπείρητοι τεραστία φήμη, χωρίς να έχουν τή βοήθεια κανενός, ανελεθόντες σιγά-σιγά, με κόπους και αγώνας τό σκαλοπάτια τής φήμης, αυτοδημιουργηθέντες έκ του μηδενός. Ένας τέτοιος άνθρωπος, δημιουργία τού έαυτού του, ήταν και ο περίφημος Άγγλος ζωγράφος και γλύπτης τού περασμένου αιώνος, ο ΤσαντρεΪ. Είνα καταπληκτικόν τό σπουδιον τού ερωμερού αυτού άνδρός, ο έποικος όπιδ... γαλατίας έγινε ένας από τούς μεγαλειότερους γλύπτας τής Άγγλίας και τού όποιου πολλά έργα ποσοῦν σήμερα τό μουσειον τού Λονδίνου.

Ο ΤσαντρεΪ γενήθησε στήν πόλι Σέφφιλντ, όπιδ γενεΐς πολύ φτωχός, οι όποιοι τίν άρσαν ερημο στους δρόμους, όταν ήταν άδωρα δέκα χρόνων παιδί. Ο πατέρας τού ΤσαντρεΪ πέθεισε άμετά νόος και ή μητέρα του ερωπονην εύνησε μετά λίγο καιρό, χωρίς να λάβη φαρμάκ προστάξια γιά τό μικρό τής όρφανό. Κόποιος γαλατίας έλυθηθηκε τότε τόν ΤσαντρεΪ και τήν προσέλαβε στήν οικογενεία του. Έπει οι κάτοικοι του Σέφφιλντ τόν έβλεπαν κάθε πρωΐ, κορυφή και τουργορίζοντα, να τρέχει πίσω όπιδ ένα ψαρολέο γαΐδουράκι, φορτωμένο τούς τελεσίδες με τό γάλα, που τό ποίραζε στο σπύνα. Μετά δύο τρία χρόνια όμως ο γαλατίας άνομοσάστηκε να διατή τον δεστυχο τόν ΤσαντρεΪ, γιατί άντι νάχη τό του του ατή δουλειά του, κίονταν διορκώς μ' ένα κοιλ'οΐ και... ζωγράφος τούς τελεσίδες τού ψαλατσος και τούς τοΐχους τού γαλατιόδινου! Αυτά ήσαν τά πρώτα δείγματα τής ζωγραφική; τού ΤσαντρεΪ, τά όποια όμως τού έσοτοιχσαν τό χάσιμο τού ψωμιού του. Μετά λίγας ήμέρας, έτσι όπως περιφέροταν άεργός τούς δρόμους, σάθθηκε να χοζένη άπεσω όπιδ ένα λεπτοουργείο. Και ή εργασία αυτή τον έγοήτευσε τόσο, όστε χωρίς να χάνη ποιοτό, μήπως και ζήτησε να προσληθί ή ως άπρητίης, με ή συμφωνία όμως να τού μάθουν και τήν τέχνη. Ο λεπτοουργός τόν λυθηθήσε και τόν οροσέλαβε και σε λίγο καιρό έμαθε θαυμάσια τήν τέχνη τού λεπτοουργού, συγχρόνος κατώρθωσε να διαβάη με δίνα, σε βιβλία εδριασε μπρός του, να ζωγραφίη και να κών διαφορά γύμνα προστάξια. Ως μαθητής λεπτοουργός ο ΤσαντρεΪ έδειξε και τήν πρώτη τάση του προς ή γλυπτική, στήν όποια άργότερα άφοσιώθηκε άποκλειστικώς.

Μετά δύο χρόνια ο μικρός λεπτοουργός εγκατέλειψε τό λεπτοουργείο στο Σέφφιλντ κ' έφυγε γιά τήν πρωτεύουσα, τό Λονδίνο, όπου τόν έπροσέθεσε τό καλλιτεχνικό του διομόνιο. Έχοντας λίγα χρήματα από τις οικονομίες του στήν τάση άφοσιώθηκε στή ζωγραφική. Φαίνεται όμως ότι τά πρώτα του ταμπλώ δε βρήκαν και τόσο καλή έποδοχή και ο ΤσαντρεΪ αναγκάστηκε να γυρίσει πάλι στο Σέφφιλντ και ν' αναγγείλη διά τών εφημερίδων ότι άνελεόμβανε να κών εικόνες, είτε με λοδομοποιό, είτε με πορμύον, σε πολύ μετρία τιμή. Ο πρώτος πελάτης του ήταν ένας... μοχαριστικός και ή πρώτη του έσοσάχη από ή ζωγραφική, μία ήμερ! Σά λίγο όμως ο ΤσαντρεΪ εναγγίστηκε στο Λονδίνο, άπακοονοντας στήν ένδομηχη φωνή τής ψυχής του, και μπήκε ως μαθητής στήν Ακαδημία τών Καλών Τεχνών, όπου κυρίως σπουδασε γλυπτική.

Αφού τελείωσε τις σπουδές, έφυγε πάλι γιά τό Σέφφιλντ, όπου και άνηγγειλε διά τών εφημερίδων ότι άνελεόμβανε με συγκαταβα... στήν μονομαχία έντιμη ύποσητηζεί πως ήταν λαποδύτες που ήθελαν να πλέθουν! Α! ο μακαρίτης ο άνδρας μου άς με συγχωρήσει γι' αυτό, άλλα πρέπει να πενήθσω τό θάνατό τούς αφού σκοτώθησαν άν' άγάπη γιά μένα. Πρέπει να πενήθσω τούς δύο ήρώας μου!...

Κι' από τήν ήμέρα εκείνη ή κυρία Νευμονέ φώρσε πένθος γιά τό θάνατο τών δύο ήρώων της...
H. J. Magog

τικές τιμές τήν άτελέση ζωγραφικών και γλυπτικών έργων. Τό πρώτο του γλυπτικό έργο ήταν τό μνημείο κεικονος έφημερίων, τό όποιο έκομε μεγάλή έντίπασος γιά τήν τέχνη του.

Άλλά στο Σέφφιλντ ο ΤσαντρεΪ δε μεροσισε να έσοσάχη Κάτι τού έβγαζε διορκώς μέσα του, ότι έφαγε ν' άνολητηρον πιδ πλατεΐας έρίτοντας γιά να έκδηλώση τό μεγάλο ταλέντο του. Έφυγε λοιπόν και πάλιν γιά τό Λονδίνο και έπειτα όπιδ ένα-εξού μήνες έσοιλε σε μιάν έκδοση γλυπτικών έργων, τό πρώτο του έβδολογο γλυπτικό έργο, τήν «Κεφαλή τού Σοισονά». Η δύνομη τής έκφράσεως τού έργου αυτού, ή όρβησια στήν έκπληξη, μέχρι τών πιδ όσημαντιαν λεπτομερειών, έκίραν τίν ΤσαντρεΪ πείρημον. Ο... Σοισονάς λοιπόν πρώτος τίν πορτοσισε στο μεγάλο κοινό και τού έσοσάχισε και τήν κωνίτην φήμη του και τό πλεόνη του. Άριστος μετά τούτο τού έσοσάχισε τό κώνη τις προτερής τεσσάρων ταύρων γιά τό μέγος τών όπιδμύων τής Γρονιεύης. Γιά τις προτιμές αυτές, τόν όποιαν ή έκτέλεσε έκτίξε εστοισία, ο ΤσαντρεΪ έκλήρωθηκε εδωκα γιλιοδες λίρες.

Από τήν έσοχη αυτή άρρησε έντελεση ή ζωγραφική και άφοσιώθηκε έντελώς πεισο στή γλυπτική.

Μετά κώμωσσο ποιοτό τήν πρώτη έκπληξη τού ΤσαντρεΪ άπολούθησαν νέες. Έλαβε μέρος σε κώμωσο διαγωνισμό γιά τήν προσημή τού τότε βασιλέως τής Άγγλίας Γεωργίου τού Γ'. Διαγωνίστησαν διακάθη από τούς πιδ φημισμένους γλύπτας τής Άγγλίας. Κoi όμως... Πρώτο τό πρώτο βραβοείο ο ΤσαντρεΪ, ο πρό δεκοπανταεΐας κορυ λής γαλατιόδινος τού Σέφφιλντ!

Έκτος του άνοικτηκαν πιδ διάπλάτες ή πύλας τής δόξης. Μετά λίγο καιρο ή Άγγλική Κυβέρνησις κώμωσος τή μνήμη τού μεγάλου σοφωγράφου Ούάτ, παρηγγείλε τήν ποιοσημή του σι ν ΤσαντρεΪ. Η προσημή αυτή, φάρμα τέχνης; και έκφράσεως, έσοσάχισαν τόν τόφο τού Ούάτ, όπου και έμεινε κώμωσσο χρόνια. Κατόπιν όμως μεταφέρθη στο Πανεπιστήμιο τής Οξφόρδης. Έπει βρισέεται άμέρη σήμερο.

Ο ΤσαντρεΪ είχε γίνει πιδ κάμπυλτος και ή φήμη του ως καλλιτέχνητος είχε περάσει τό σύνορος τής Άγγλίας.

Τό γλυπτικό του έργο τό διακρίνει ιδανική όμορφιά, άπλότης, χάρις και έξαρρητική λεπτεΐα στήν έκτέλεση τών λεπτομερειών. Δέν έχει τίποτα τό σποσιναίο ή διορρομένο. Είνα όλοφώτεινο πορτό τόν σκοπιενόν ούρανόν τού Λονδίνου όπιδ τόν όσιον έζυχο τό καλλιτέχνητος. Τό μεγαλύτερο έργο τού ΤσαντρεΪ είναι μία θαυμάσια σύνθεση, ή γνωστή όπιδ τό δυνομα οι «Κοιμώμενοι Παιδες». Η σύνθεση αυτή βρισεται σήμερα στήν εισοδο τής μητροπόλεως Αιγαΐας. Οι «Κοιμώμενοι Παιδες» είναι ένα από τά μεγαλύτερα άριστοεργήματα τής γλυπτικής.

Τήν κολοσσιαία περιουσία, ποέ δημιούργησε ο ΤσαντρεΪ από τήν τέχνη του, τίν άρρησε πάλι γιά τήν τέχνη. Στή διαθήκη του ο μέγας γλύπτης όρισε ως γενικό και μοναδικό κληρονόμο του - άπογόνους δέν είχε - τήν Ακαδημία τών Καλών Τεχνών...

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ ΤΙ ΖΗΤΟΥΣΕ...

Ένας σφοδραλος ζητά στο ρεστοραν να τού φέρουν βοδιμό. Γιά να δώση όμως στο γναροσόν να ποσολάβη τί θάλα, σχηματίζε με τό χέριο του στο κεφαλό του τά δύο γνωστά ποσμήματα τού βοδιού.

— Τέλος πάντων Γιάννη, τί ζητά αυτός ο κύριος; ποσολάβη τού γναροσόν ή κυρία τού εναδοχού ποσ έχασε τήν όπομογή της.

— Νομίζω κυρία, ότι ζητά τόν κύριο! άπάντησε άφελέσασα τό γναροσόν.

